

Neuroloog Marieke Dekker (39) woont met haar gezin in Tanzania. Ze zet daar de eerste opleiding neurologie op. Dekker werkt daarbij nauw samen met collega's uit buurlanden waar ook geen opleiding is. Gezamenlijk denken ze meer druk uit te kunnen oefenen. "Op deze manier ben ik ook een beetje in politiek vaarwater beland."

66 Toen ik afgelopen maart even terug was in Nederland voor nascholing, was er een stroomstoring in de Randstad. Die duurde slechts een paar uur, maar had enorme impact. Vluchten op Schiphol werden geannuleerd, treinen stonden stil, winkels gingen dicht. De volgende dag was het voorpaginanieuws. In Tanzania is een stroomstoring geen nieuws. De stroom valt gemiddeld vier keer per dag uit. Mijn man Marco en ik werken allebei in het Kilimanjaro Christian Medical Centre (KCMC) in Moshi in het noordoosten van Tanzania. Marco is daar IT'er en zag onlangs op de server dat er de afgelopen twee jaar bijna 2900 grote stroomstoringen waren.

Als de stroom uitvalt, is het in het ziekenhuis helemaal donker. Alleen de OK, IC en neonatologie hebben een aggregaat, maar dat springt pas na een halve minuut aan. Ik kan er nog steeds slecht tegen als de stroom uitvalt en ik patiënten aan de haperende beademing zie liggen. De verpleging blijft gelukkig stoïcijns doorwerken.

Onze zes kinderen zijn al helemaal gewend aan de dagelijkse storingen en als ze op dat moment met hun huiswerk bezig zijn, schakelen ze over naar zaklamp of kaars. We mogen blij zijn dat we stroom hebben, want 75 procent van Tanzania is niet aangesloten op het elektriciteitsnet.

De kinderen zijn tevreden met wat ze hier hebben. De oudste was tien jaar toen we hier in 2012 kwamen wonen. Ze verlangt soms wel naar wat er in Nederland

'Ik heb altijd graag iets terug willen doen'

allemaal te doen en te krijgen is, maar geniet volop van haar leven in Afrika. Marco en ik zijn ervan overtuigd dat deze periode goed is voor de kinderen. We geloven dat dit hen vormt en dat ze belangrijke ervaringen opdoen voor later.

Bij onszelf speelde onze middelbare-schooltijd een bepalende rol in hoe wij in het leven staan. We hebben beiden op het United World College (UWC) gezeten; Marco in Italië, ik in Wales. Leerlingen van meer dan zestig verschillende nationaliteiten volgden die internationale opleiding. Je krijgt daar heel goed mee dat de wereld groter is dan het land waar jij woont.

Toen Marco en ik elkaar leerden kennen, bleek dat we allebei tijdens onze UWC-tijd het idee hadden ontwikkeld iets 'terug te willen doen' voor de kansen die wij in ons werelddeel en tijdens ons leven krijgen. Die mogelijkheid ontdekte ik tijdens mijn specialisatie neurologie in Nijmegen. Het Radboudumc bleek samen te werken met het KCMC in Moshi. Toen ik hoorde dat er in heel Tanzania maar één neuroloog was op een bevolking van 48 miljoen en er geen landelijke opleiding neurologie was, ontstond het idee om daar als neuroloog te gaan werken en te helpen bij het opzetten van een opleiding.

Onze keuze was snel gemaakt toen bleek dat het Kilimanjaro Clinical Research Institute, een aan het KCMC verbonden onderzoeksinstituut, ook goed een IT'er kon gebruiken. Met medewerking van het Radboudumc en Fidesco, een organisatie voor uitzendingen, belandden we in Afrika. En nu wonen we alweer

drie jaar in ons huis in Moshi bij de Kilimanjaro. Vanuit het ziekenhuis is er een prachtig uitzicht op de besneeuwde top, maar er is erg weinig tijd om ervan te genieten. Alleen al met klinische zorg kan ik mijn dagen hier volledig vullen. Er wachten elke dag een lange rij patiënten en een overvolle afdeling.

Ik let er wel goed op dat ik ook voldoende tijd neem voor het opzetten van de opleiding neurologie. Toekomstige neurologen moeten uit Tanzania zelf komen. Alleen met een landelijke opleiding bereik je een duurzame oplossing

Met politiek had ik nooit veel op, gewoon 'dokteren' vond ik genoeg

voor het neurologentekort. We zetten de opleiding niet alleen op voor het KCMC in Moshi, maar, in samenwerking met het nationale ziekenhuis in hoofdstad Dar Es Salaam, voor het hele land.

Sinds twee jaar werken we in de neurologie ook samen met de buurlanden. In 2013 besprak ik met een neuroloog uit Nairobi de grote verschillen tussen onze ziekenhuizen. Kenia is beter uitgerust, met in de hoofdstad enkele ziekenhuizen die niet onderdoen voor een gemiddeld

Europees ziekenhuis. In Moshi daarentegen worstelen wij met de meest basale faciliteiten. Zo is onze CT-scanner al bijna drie jaar kapot. We concludeerden dat onze landen, met wat verschil in welvaartsniveau, toch in hetzelfde schuitje zitten: te weinig neurologen en geen opleidingen. Samen met Tanzaniaanse, Keniaanse en Oegandese collega's kregen we in 2013 ontwikkelingssubsidie van de World Federation of Neurology om een opleiding binnen de East African Community (EAC) te ontwikkelen. Burundi, Kenia, Oeganda, Rwanda en Tanzania, de vijf landen van de EAC, vormen één front en dat zal meer politieke erkenning opleveren en daardoor bijvoorbeeld meer regeringssubsidies.

Op deze manier ben ik ook een beetje in politiek vaarwater beland en ik merk dat ik dat leuk vind. Ik had nooit veel op met politiek, gewoon 'dokteren' vond ik genoeg. Maar het geeft me veel voldoening om samen met mijn Afrikaanse collega's op alle mogelijke manieren oplossingen te zoeken voor de obstakels die we binnen de EAC tegenkomen. We leren elkaars uitdagingen en mogelijkheden kennen en de groep wordt steeds hechter.

Ondanks de vorderingen met de opleiding zijn we er nog niet. We moeten zeker nog drie jaar doorwerken aan het project. Of dat financieel lukt, is de vraag. Vanwege een lokaal ziekenhuisloon zijn we afhankelijk van giften aan Fidesco. Door steun van familie, vrienden en collega's aan het 'Tanzania-project' van Fidesco ging het tot nu toe, maar er moet wel geld bij. En ik zou er straks graag zelf bij zijn als 'onze' eerste neuroloog afstudeert.